

NÄYTTÖSUUNNITELMA

KONE- JA METALLIALA

NÄYTTÖJÄRJESTELMÄ

Kaikki opetussuunnitelman perusteiden mukaiset opiskelijan opintoihin kuuluvat opintokokonaisuudet tulee arvioida ja kaikkien ammatillisten opintojen opintokokonaisuuksien keskeinen osaaminen tulee osoittaa ammattiosaamisen näytöillä työelämän toimintakokonaisuuksina eli tekemällä käytännön työtehtäviä. Ammattiosaamisen näyttöjen hyväksytysti suorittaminen on edellytyksenä opinnoissa etenemiselle. Ammatillisiin perustutkintoihin sisältyvien ammatillisten opintokokonaisuuksien näyttöjä varten on koulutuksen järjestäjän nimeämä toimielin.

Ammatillisiin opintokokonaisuuksiin liittyvät näytöt toteutetaan joko työssäoppimisen yhteydessä, oppilaitosnäyttöinä tai muussa tarkoitukseen soveltuvassa paikassa. Kone- ja metallialan ammatillisiin perusopintoihin liittyvät näytöt toteutetaan pääsääntöisesti oppilaitoksessa. Perusopintoja seuraavat ammatilliset opinnot toteutetaan työssäoppimisen yhteydessä tai tarvittaessa oppilaitosnäyttöinä tai muussa tarkoitukseen soveltuvassa paikassa, toimielimen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Näyttöjen arvioinnista vastaavat kyseisen ammattialan opettaja ja työelämän edustaja (työpaikkaohjaaja), yhdessä tai erikseen. Oppilaitoksessa toteutettavien näyttöjen arvioinnista vastaa kyseisen ammattialan opettaja. Oppilaitosnäytöissä voi olla mukana tarvittaessa myös työelämän edustaja.

Näyttöjaoston tehtävänä on:

- hyväksyä koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman osana olevat suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja arvioinnista,
- valvoa näyttötoimintaa,
- päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista ja
- käsitellä opiskelijan arviointia koskevat oikaisuvaatimukset.
-

Näyttöjaoston toimikausi on 1.1.2006 – 31.12.2006,
Kokouksissa noudatetaan kuntalain lisäksi kuntayhtymän hallintosäännön 3. luvun määräyksiä,
Kokousten pöytäkirjat toimitetaan hallitukselle tiedoksi,
Kokouksin osallistumisesta maksetaan palkkiosäännön mukainen korvaus.

Näyttöjaoston kokoonpano

Opiskelijoiden edustaja	Mikko Erjossaari
Opettajien edustajat	lehtori Päivi Ihamäki lehtori Kari Aalto lehtori Liisa Frantti

Työ- ja elinkeinoelämän edustajat	kulttuuritoimenjohtaja Mirjam Martevo aluepäällikkö Jouko Rouvali päiväkodinjohtaja Siv Ilola
-----------------------------------	---

Koulutuksen järjestäjän edustajiksi	rehtori Saara Kleemola, pj kuntayhtymän johtaja Pasi Kankare
-------------------------------------	---

NÄYTÖN PERIAATTEET

Näytöt kone- ja metallialan perustutkinnossa muodostuvat opiskelun ja työtoiminnan yhteydessä toteutuvista näytöistä. Ne ovat työskentelyn aikana tehtyjä tavanomaisia työtehtäviä, joita opiskelija on harjaantunut tekemään. Poikkeuksen saattavat muodostaa esimerkiksi osa kone- ja metallialan yleisosaamisen opintokokonaisuuden näytöistä, jotka voivat olla tarkemmin suunniteltuja töitä. Niiden avulla opiskelija opettajan opastamana tutustuu näyttöihin käsitteenä ja harjaantuu itsearviointiin.

Jokaiseen opintokokonaisuuteen sisältyy yksi tai useampia näyttöjä. Yksi näyttö voi sisältää kokonaan tai osittain useampiakin opintokokonaisuuksia. **Näyttö on alusta loppuun edennyt työkokonaisuus, eikä asiayhteydestä erilleen otettu irrallinen työtapahtuma.**

Opiskelijan perehdyttäminen näyttöihin ja niiden periaatteisiin on erityisen tärkeää avoimen vuorovaikutuksen syntymiseksi näytön arviointikeskustelussa. Näytöt ovat joka tapauksessa käsitettävä oppimistilanteina, joissa edelleen harjaannutaan siihen ammatilliseen osaamiseen, jota ollaan opiskelemassa. Näyttöjen avulla seurataan opiskelijan edistymistä ja ammatillista kasvua. Näytöstä sovitaan pääsääntöisesti opiskelijan, opettajan ja ohjaajan kesken.

ERI OSAPUOLTEN TEHTÄVÄT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖISSÄ

Opetushallitus

- vastaa näyttöjärjestelmän kehittamisestä, toimeenpanosta ja tiedottamisesta
- päättää opetussuunnitelmien perusteista ja hyväksyy kansalliset näyttöaineistot
- koordinoi näyttöaineistojen laatimista
- kehittää näytön perusteet osaksi opetussuunnitelmia
- kouluttaa ja tarjoaa tukitoimintoja
- toteuttaa kansallisten oppimistulosten arvioinnin

Koulutuksen järjestäjä

- päättää oppilaitoskohtaisesta opetussuunnitelmasta
- asettaa toimielimen
- päättää käyttämistään näyttötehtävistä kansallisten näyttöaineistojen pohjalta
- vastaa näyttöjen suunnittelusta, toteuttamisesta ja paikallisesta kehittämisestä yhdessä työelämän kanssa
- vastaa opiskelijan arvioinnista ja todistuksista
- vastaa opettajien ja työelämän edustajien kouluttamisesta
- vastaa tiedottamisesta opetushenkilöstölle, opiskelijoille ja työelämän edustajille ym.
- vastaa opiskelijoiden ohjaus- ja tukitoiminnasta

Toimielin

- hyväksyy ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamista ja arviointia koskevat suunnitelmat, jotka ovat osa koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmaa
- päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista
- valvoo näyttötoimintaa
- seuraa ja dokumentoi ammattiosaamisen näyttöjen kustannuksia
- puheenjohtaja allekirjoittaa näyttötodistukset
- toimii arvioinnin oikaisusta päättävänä elimenä 1.1.2006 alkaen
- vastaa muista koulutuksen järjestäjän määräämistä tehtävistä

Opettaja

- perehdyttää opiskelijat näyttöihin
- laatii henkilökohtaiset opiskelu- ja näyttösuunnitelmat opiskelijoille
- laatii ja toteuttaa näyttötehtävät yhteistyössä työelämän kanssa
- vastaa arvioinnin suunnittelusta ja toteuttamisesta
- kirjaa ja dokumentoi näyttötehtävien suoritukset ja arvioinnit
- osallistuu arviointi- ja palautekeskusteluun

Opiskelija

- osallistuu näytön suunnitteluun ja dokumentointiin
- valmistautuu näyttöihin harjoittelemalla osaamista

- osoittaa osaamisensa näytöillä
- osallistuu arviointikeskusteluun
- tekee itsearvioinnin suorittamastaan näytöstä

NÄYTTÖJEN TOTEUTTAMINEN

Näytöt ammatillisista opintokokonaisuuksista voidaan toteuttaa usealla tavalla:

1. Yksi suuri näyttö, jossa on elementtejä useista opintokokonaisuuksista.
2. Yksi näyttö kustakin opintokokonaisuudesta.
3. Kunkin opintokokonaisuuden näyttö voidaan tehdä myös useammista pienistä osioista.

NÄYTTÖTEHTÄVÄT

Salon ammattioppilaitoksessa metalliosastolla valmistustekniikan perustutkinnossa käytetään pääsääntöisesti valtakunnallisia kone- ja metallialan ammatillisia näyttöaineistoja. Omat erilliset tehtävät hyväksytetään erikseen toimitelmällä.

DOKUMENTOINTI

Dokumentaation on , että sen avulla on mahdollista jälkepäin käydä läpi näytön arviointiin vaikuttaneet tekijät. Dokumentaatiot säilytetään oppilaitoksen arkistointiohjetta noudattaen. Dokumentaatio koostuu seuraavista seikoista:

- Näyttösuorituksen arviointilomake, malli liitteenä.
- Näyttökokonaisuuksien dokumentointi silloin, kun näyttö koostuu useasta erilaisesta osasta. Esimerkiksi perusosaamisen opintokokonaisuudessa.
- Työhön normaalisti kuuluvat lomakkeet ja mittaustulosteet yms. voidaan myös liittää mukaan, varsinkin jos niistä ilmenee näytön arviointiin vaikuttaneita asioita.
- Näyttötodistus, luonnos liitteenä, johon on koottu opiskelijan näytöt opintokokonaisuuksittain. Siinä on ainakin lyhyt kuvaus työtehtävästä, näyttöpäivämäärä, näytön lopullinen arvosana ja näytön arvioinnissa mukana olleen opettajan nimi tai tunnus.

Lisäksi säilytetään muut mahdolliset palautelomakkeet, jotka on käsitettävä laajaksi kokonaisuudeksi. Tähän ryhmään kuuluvat mm. opiskelijan palaute heti näytön jälkeen, luokassa käytävä palautekeskustelu, arviointi- ja palautekeskustelu työssäoppimispaikalla, mahdolliset palautteet opiskelijan näyttönä tekemästä asiakastyöstä, mahdolliset portfolioit jne.

OHJEET - TOIMINTA NÄYTÖSSÄ

Ennen näyttöä

Työpaikkaohjaaja yhdessä opiskelijan kanssa etsii työssäoppimistilanteessa työelämän tehtäväkokonaisuuden, joka sopii ko. opintokokonaisuuden näytöksi. Opettaja hyväksyy ko. tehtävän ja yhdessä sovitaan näytön aikataulu. Oppilaitosnäytössä opettaja valmistelee ja rakentaa ko. opintokokonaisuuden näyttötehtävän kansallisten ammattiosaamisen näyttöaineistojen pohjalta ja sopii aikataulun eri osapuolten kanssa.

Työpaikkanäytössä opiskelija tietää näytössä tehtävän työkokonaisuuden ja suorittaa tarvittavat ennakkovalmistelut. Opiskelija on aiemmin tehnyt vastaavia töitä ja tietää arviointikriteerit. Oppilaitosnäytössä opiskelijat valmennetaan näyttöön, niin että opiskelija tietää ennakkoon näytössä esille tulevat keskeiset osaamiset ja niiden arviointikriteerit. Arvioijien tulee ennakkoon tutustua ko. valtakunnallisiin ammattiosaamisen näyttöaineistoihin.

Opettajan tehtävä on huolehtia näytössä tarvittavat arviointilomakkeet ja muut paperit. Lisäksi opettajan tulee huolehtia että työpaikkaohjaajalla on riittävä koulutus näytön vastaanottoon. Tarvittaessa on työpaikkaohjaaja koulutettava ko. tehtävään.

Näyttö

Näyttö aloitetaan yhteispalaverilla, jossa koko näyttötapahtuma kuvaillaan kaikille osapuolille. Aloitusilanteessa kerrataan eri osapuolien tehtävät näytön aikana ja näytön jälkeen. Samalla sovitaan näytön pelisäännöt esim. arviointiin ja turvallisuuteen liittyvät seikat. Näyttöön tulee varata riittävästi aikaa. Opiskelun loppupuolella tehdyissä näytöissä voidaan kiinnittää huomiota ajankäyttöön ja joutuisuuteen.

Arvioijat seuraavat opiskelijan työskentelyä *siinä määrin*, että kykenevät muodostamaan selkeän kuvan opiskelijan osaamisesta. Työsuorituksen merkittävät kohdat arvioitsijan on oltava paikalla, sekä työvaiheet missä voi esiintyä vaaraa.

Jos näytön suorittaja aiheuttaa vaaraa itselleen, toisille tai ympäristölle näyttö tulee keskeyttää. Näytön suorittaja voi kysyä neuvoa tai pyytää apua, mutta se tulee huomioida arvioinnissa.

Arvioitsija voi tehdä opiskelijalle työsuoritusta tarkentavia kysymyksiä.

Arvioijan apuna näytön seurannassa käytetään koulukohtaista näyttöaineistossa olevaa arviointikaavaketta, joka on varsinaisessa arviointikeskustelussa arvioinnin pohjana.

Parinäytössä ja ryhmänäytössä arvioidaan jokaisen näytön suorittaja osaaminen omille arviointilomakkeille, niin että jokaisen henkilökohtainen keskeinen osaaminen saadaan arvioitua riippumatta toisten suorituksista. Arviointikeskustelu ja arviointipöytäkirja tehdään myös näytön suorittajakohtaisesti

Arviointikeskustelu

Työssäoppimisnäytön jälkeen ja siinä määrin kuin mahdollista myös oppilaitosnäytössä järjestetään näytön jälkeen arviointikeskustelu. Arviointikeskusteluun tulee varata riittävästi aikaa. Arviointikeskustelussa opiskelija kertoo näytön vaihe vaiheelta ja kuvailee miten se hänen mielestään meni ja että miten sen olisi voinut tehdä ehkä toisin. Työpaikkaohjaajan ja opettajan osuus tässä vaiheessa tulee olla kannustava ja ammatillista kasvua tukeva. Keskustelun arviointiosuudessa opiskelija arvioi oman suorituksena arviointikriteereihin peilaten ja määrittää itselleen arvosanan kaikkiin arviointikohteisiin. Työpaikkaohjaaja ja opettaja suorittavat myös arvioinnin omista havainnoistaan arviointikriteereitä peilaten. Lopussa pyritään yhteiseen näkemykseen kaikkien yhteiseksi kokonaisarviointiksi.

Arvioinnista tehdään arviointipöytäkirja josta näkyy kaikkien osapuolten antamat arvosanat, sekä arvioinnin yhteenvedo. Kaikki osapuolet allekirjoittavat näyttöpöytäkirjan. Opettaja arkistoi arviointikaavakkeet ja arviointipöytäkirjan, sekä luovuttaa arviointipöytäkirjan kopiot työpaikkaohjaajalle ja opiskelijalle.

OHJEET OPETTAJALLE

Ensimmäisen opiskeluvuoden näytöt järjestetään pääasiassa oppilaitosympäristössä. Näyttö voidaan järjestää esim. suuremman opintokokonaisuuden päätteeksi. Näyttö voi koostua myös useammasta osasta silloin, kun opintokokonaisuus sisältää osia, joita ei voi samassa näytössä näyttää.

Näyttö suoritetaan oppilaitosympäristössä:

Opettaja laatii näyttötehtävät siten, että näyttötehtävät ovat kansallisen näyttöaineiston ohjeiden mukaiset. Opettaja huolehtii tiedottamisesta opiskelijoille riittävän aikaisessa vaiheessa. Tarvittaessa on huolehdittava ohjaus- ja tukipalveluista opiskelijoille ennen näyttöä, näytön aikana ja näytön jälkeen. Opettaja huolehtii arvioijien koulutuksesta ja arviointityöhön perehdyttämisestä. Näyttötehtävä on aina testattava etukäteen todellisessa ympäristössä. Huomattavaa on, että näyttö on vain osa opiskelijan arviointia. Tätä tulee ehdottomasti painottaa myös opiskelijoille ohjausilanteissa ennen näyttöä. Arviointiosassa on myös opiskelijan itsearviointilomake. Arviointipöytäkirja arkistoidaan.

Näyttö suoritetaan työssäoppimispaikassa:

Opettaja toimittaa työpaikkaohjaajalle näyttöaineiston hyvissä ajoin etukäteen. Opettaja ja työpaikkaohjaaja miettivät yhdessä sopivan näyttötehtävän sekä aikataulun. Opettaja huolehtii tiedottamisesta opiskelijoille riittävän aikaisessa vaiheessa. Tarvittaessa on huolehdittava ohjaus- ja tukipalveluista opiskelijoille ennen näyttöä, näytön aikana ja näytön jälkeen. Huomattavaa on, että näyttö on vain osa opiskelijan arviointia. Tätä tulee ehdottomasti painottaa myös opiskelijoille ohjaustilanteissa ennen näyttöä.

Arviointiosassa on myös opiskelijan itsearviointilomake. Arviointipöytäkirja arkistoidaan. Opettaja huolehtii arvioijien koulutuksesta ja arviointityöhön perehdyttämisestä. Opettaja varmistaa ennen näytön alkamista, että arvioijilla sekä opiskelijalla on tiedossaan kaikki näyttöön ohjeistus. Opettaja huolehtii näytön jälkeisestä arviointikokouksesta, jossa paikalla on myös opiskelija. Opettaja toimii arviointikokouksen ohjaajana ja laatii arviointikokouksen arviointipöytäkirjan.

OHJEET OPISKELIJALLE

Tässä on Sinulle tärkeitä opittavia asioita näytön suorittamiseen. Näytöt ovat osa opiskelija-arviointia; opintokokonaisuuksien arviointi muodostuu näytön arvioinnista, työssäoppimisen arvioinnista, teoria- ja työkokeiden arvioinnista sekä jatkuvaseurannan arvioinnista. Niiden painoarvot vaihtelevat eri opintokokonaisuuksissa.

Perehdy tarkasti opettajan Sinulle toimittamaan opintokokonaisuuden näyttöaineistoon ja ohjeisiin. Selvittä itsellesi, mikä näyttö on ja pyrkii kokonaisvaltaisesti opiskelemaan asiat siten, että sinulla on valmiudet näytön suorittamiseen niin tiedollisesti kuin taidollisestikin. Keskustele opettajan kanssa mahdollisista näyttöön liittyvistä ongelmista ja huolehdi itse, että edellytyksesi näytön suorittamiseen ovat tältä osin kunnossa.

Osallistu näyttötehtävän suunnitteluun, näytön toteutukseen ja näytön arviointiin Sinulle annettujen ohjeiden mukaisesti ja tule paikalle sovittuun aikaan mukana ohjeiden mukaiset työkalut, suojarusteet ja muu materiaali. Sinulla on oikeus esittää kysymyksiä näytön aikana. Jos työturvallisuudessa esiintyy puutteita, arvioija voi keskeyttää näytön. Tällöin näyttö hylätään. Arvioi myös itseäsi ja omaa suoritustasi ja osallistut näytön jälkeiseen arviointikokoukseen, jossa olet yhdessä työpaikkaohjaajan ja opettajan kanssa päättämässä näytön arvosanasta.

Saat näytöstä arviointipöytäkirjan kopion jonka Sinun tulee tallettaa omaan portfoliokansioosi. Opiskelun päättövaiheessa saat tutkintotodistuksen liitteenä näyttötodistuksen. Sinulla on oikeus valittaa näytön arvioinnista, kuten muustakin arvioinnista. Sinun kannattaa asennoitua näyttöön rauhallisesti ja ammattimaisella otteella, näytössä osoitat omaa senhetkistä osaamistasi. Ammattitaidon näyttäminen on iloinen asia!

ARVIOINTI

Opiskelijan tekemistä havainnoidaan näytön aikana. Havainnoista suoritetaan arviointi, joka kootaan arviointilomakkeelle dokumentointia varten. Arviointi tulee perustella, jotta jälkikäteen voidaan tarvittaessa palata näytön suorituksessa esiin tulleisiin asioihin. Päävastuu arviointitilanteen hoitamisesta kuuluu opettajalle. Hän vastaa arviointikeskustelun läpiviennistä ja lopullisesta arvosanan antamisesta ottaen huomioon sekä työpaikkaohjaajan että opiskelijan omat arvioinnit.

Alan luonteen vuoksi opetussuunnitelman perusteiden yleiset arviointikohteet "Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen" ja "Yhteiset painotukset" saattavat esiintyä tai olla esiintymättä jokaisen opintokokonaisuuden näytöissä, kuten ammatillisen osaamisenkin arviointikohteet. Asiakaspalvelutilanne on kuitenkin oltava opiskelijan jossain näytössä ja se tulee ottaa huomioon dokumentoinnissa.

Näytössä on kyse oppimistilanteesta ja opiskelijan on arvioinnin yhteydessä annettava kertoa omat kokemuksensa tilanteesta. Arvioinnissa oleellinen osa on opiskelijan itsearviointi: hänen oma käsityksensä kehittymisestään ja siitä, onko sovittuihin tavoitteisiin päästy. Palautekeskustelu välittömästi näytön jälkeen on tärkeä opiskelijan oppimisen kannalta. Kokemusten purkaminen voi

tapahtua usealla tavalla: heti näytön jälkeen, opiskelijaryhmässä koululla sekä palautekeskustelussa opettajan ja työpaikkaohjaajan kanssa. Tärkeää on arvioida niitä asioita, mitä opiskelija osaa ja on oppinut. Eräs palautteen saamisen tavoite on myös näyttöjen edelleen kehittäminen ja ammatillisen koulutuksen laadun parantaminen.

Arviointia voi suorittaa työpaikkaohjaaja, opettaja, ammattialansa hallitseva työnjohtaja tai työntekijä. Opiskelija on arviointikeskustelussa aina mukana. Arviointia tapahtuu myös työn edetessä, esimerkiksi tarkentavilla kysymyksillä. Mikäli kysymyksessä on ollut asiakaspalvelutilanne, niin palautetta voi antaa myös asiakas.

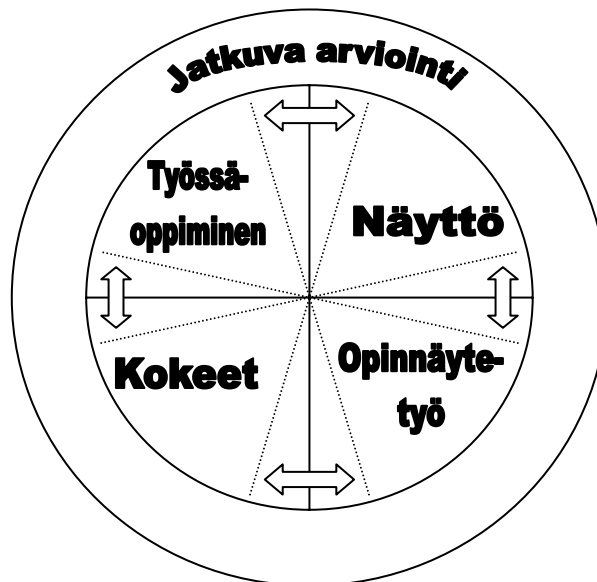
Tässä yleisohjeessa on jäljempänä kuvattu kaikki opetussuunnitelman perusteissa mainitut yleisen osaamisen arviointikohteet ja -kriteerit. Opintokokonaisuuksiin kohdistuvat yksityiskohtaisemmat arviointikriteerit on kuvattu jokaisessa näyttöaineistossa erikseen.

Arviointikohteet tulevat näytössä esille yksittäin tai erilaisina yhdistelminä, millainen näyttö sitten onkin kysymyksessä. Näytössä arvioidaan vain niitä opintokokonaisuuden osa-alueita, jotka tulevat siinä luonteavasti esille. Arviointikohteiden vaikutus lopullista arvosanaa sovittaessa määräytyy työkohtaisesti. Etukäteen ei tule määrittää näytön lopullisen arvioinnin laskentakaavaa.

Näyttö vaikuttaa omalta osaltaan opintokokonaisuuden arviointiin. Opintokokonaisuuden luonne ja näyttöjen laajuus vaikuttavat niiden lopulliseen painoarvoon opintokokonaisuuden arvioinnissa. Myöskään tähän ei voi määrittää laskentakaavaa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös opiskelijan harjaantuneisuus työtehtävän suorittamiseen. Kaikki hyvät näytöiksi soveltuvat työt eivät välttämättä toistu usein. Tällaisessa tapauksessa on opiskelijan epävarmuus hyväksyttävä, varsinkin jos hän oma-aloitteisesti korjaa suoritustaan työn edetessä.

Työskentelyssä pyritään normaaliin perustutkintotason joutuisuuteen: opiskelija työskentelee ahkerasti, mutta hosumatta. Tarkoituksenmukaista ei kuitenkaan ole verrata työskentelyn nopeutta mahdollisiin ajoneuvojen merkkikohtaisiin ohjeaikoihin.

Näyttö voidaan keskeyttää, mikäli opiskelija kehotuksesta huolimatta vaarantaa oman tai toverinsa turvallisuuden. Omasta ja ympäristön työturvallisuudesta huolehtiminen kuuluu oleellisena osana näytön arviointiin. Näytön keskeytykseen voi johtaa myös sopimusten ja ohjeiden laiminlyönti.

Kuva 6: Arvioinnin vaihtelevuus erilaisilla opiskelijoilla ja eri opintokokonaisuuksissa

ARVIOINNIN KOHTEET

Opetussuunnitelman perusteissa on arvioinnin kohteiksi lueteltu:

- Yhteiset painotukset
- Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen
- Työmenetelmien hallinta
- Työvälineiden hallinta
- Materiaalin hallinta
- Työprosessien hallinta
- Työturvallisuuden hallinta
- Työn perustana olevan tiedon hallinta

Kansallisessa näyttöaineistossa on arvioinnin kohteet ryhmitelty hieman tiiviimmäksi. Ryhmittely on sama kaikilla aloilla:

1. Työtehtävän hallinta
 - Työmenetelmien hallinta
 - Työvälineiden hallinta
 - Materiaalin ja tarvikkeiden hallinta
2. Työprosessien hallinta
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta
4. Työturvallisuuden hallinta
5. Ydinosaaminen
6. Yhteiset painotukset

Ammatillinen tiedon hallinta ja osaaminen on opetussuunnitelman perusteissa kuvattu yleisellä tasolla luvussa ”4.2 Arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit”. Tähän yleisohjeeseen on koottu eri arviointikohteisiin ryhmitelty tiivistelmä kyseisestä kappaleesta.

Yhteiset painotukset ja kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen arvioidaan näytön yhteydessä, mikäli ne tulevat siinä selkeästi esille. Opiskelijan henkilökohtaista asenteellista kehittymistä arvioidaan pitemmältä ajalta työssäoppimisen yhteydessä, jolloin se voidaan yhdistää näytön arviointiin. Oli arviointitapa mikä tahansa, sen tulee olla opiskelijan tiedossa.

ARVIOINTIASTEIKKO

Arvioinnissa käytetään hyväksytyt suorituksen osalta viisiportaista asteikkoa T1-K5, josta näyttöaineistossa on kuvattu tasot T1, H3 ja K5. Arvioinnissa T2 ja H4 määräytyvät siten, että opiskelija saavuttaa alemman arvioinnin helposti, mutta ei kuitenkaan yllä täysin ylemmän arvioinnin kriteereihin. Hyväksytyt arviointi edellyttää vähintään arvosanan tyydyttävä 1 saavuttamista.

ARVIOINTIKRITEERIT ARVIOINTIKOHITEITTAIN

Tässä yleisohjeessa on kuvattu arvioinnin kriteerejä opetussuunnitelman perusteiden mukaisella yleisellä tasolla. Tarkemmat, opintokokonaisuuteen kohdistuvat ammatillisen tietämisen ja osaamisen arviointikriteerit, joita varsinaisessa näytössä arvioidaan, on kuvattu kunkin opintokokonaisuuden aineistossa.

Kuvauksessa alemman arvosanan kriteeristö sisältyy ylemmän arvosanan kriteeristöön.

TYÖTEHTÄVÄN HALLINTA

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota työvälineiden valintaan ja käyttöön.

Tyydyttävä 1

- Opiskelija käyttää metallialan tavallisimpia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja.
- Opiskelija osaa metallialan perustehtävät.
- Opiskelija käyttää omaksumiaan taitoja usein toistuvissa tilanteissa.

Hyvä 3

- Opiskelija käyttää metallialan työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja.
- Opiskelija osaa alansa keskeiset työtehtävät.

Kiitettävä 5

- Opiskelija valitsee tietoisesti työhönsä sopivat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä oikein.
- Opiskelija tekee omatoimisesti muitakin kuin annettuja tehtäviä.

TYÖPROSESSIN HALLINTA

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota työsuorituksen suunnitelmallisuuteen.

Tyydyttävä 1

- Opiskelija tekee annetut tehtävät ja arvioi itseään ja työnsä onnistumista.

Hyvä 3

- Opiskelija tekee annetut tehtävät omatoimisesti ja arvioi itseään ja työtään monipuolisesti.

Kiitettävä 5

- Opiskelija arvioi ja kehittää työtapojaan.

TYÖN PERUSTANA OLEVAN TIEDON HALLINTA

Kiinnitetään huomiota opintokokonaisuuteen sisältyvän teoreettisen tiedon hallintaan.

Tyydyttävä 1

- Opiskelija osaa käyttää työn perustana olevaa tietoa harjoitelluissa, usein toistuvissa tilanteissa.
- Opiskelija etsii ohjattuna työhönsä liittyvää tietoa sekä esittää sen ymmärrettävästi suullisesti tai kirjallisesti.

Hyvä 3

- Opiskelija arvioi tiedon oikeellisuutta ja luotettavuutta.
- Opiskelija luokittelee, vertailee ja jäsentää hankkimaansa tietoa sekä muokkaa sitä käyttökelpoiseksi.
- Opiskelija osaa käyttää työn perustana olevaa tietoa uusissa tilanteissa.

Kiitettävä 5

- Opiskelija arvioi hankkimansa tiedon oikeellisuutta ja luotettavuutta.
- Opiskelija luokittelee, vertailee ja jäsentää hankkimaansa tietoa sekä muokkaa sitä käyttökelpoiseksi ja tekee johtopäätöksiä.
- Opiskelija asettaa asioita tärkeysjärjestykseen, tekee suunnitelmia ja pohtii erilaisten vaihtoehtojen vaikutuksia, niin että hän osaa valita niistä kulloinkin sopivimman.

TYÖTURVALLISUUDEN HALLINTA

Tyydyttävä 1

- Opiskelija noudattaa annettuja työturvallisuusohjeita ja - määräyksiä.
- Opiskelija käyttää henkilö- ja laitekohtaisia suojalaitteita.

Hyvä 3

- Opiskelija osaa soveltaa sääntöjä ja ohjeita erilaisissa tilanteissa.
- Opiskelija tunnistaa työhön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautuu niiltä.

Kiitettävä 5

- Opiskelija arvostaa ja kehittää viihtyisää ja turvallista työympäristöä.
- Opiskelija tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautuu niiltä ja torjuu niitä.

YDINOSAAMINEN

Seuraavassa on lueteltu opetussuunnitelman perusteiden kokonaisuuden ”Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen” otsikkotasolla ja sen jälkeen kunkin otsikon yleiset arviointikriteerit on kuvattu samassa järjestyksessä vuorollaan kolmella arviointitasolla (T1, H3 ja K5).

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen

- Oppimistaidot
- Ongelmaratkaisutaidot
- Vuorovaikutus- ja viestintätaidot
- Yhteistyötaidot
- Eettiset ja esteettiset taidot

Tyydyttävä 1

- Opiskelija toimii annettujen ohjeiden mukaan.
- Opiskelija mukautuu ongelmatilanteisiin.
- Opiskelija ei pelkää vuorovaikutustilanteita.
- Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä.
- Opiskelija toimii annettujen toimintamallien mukaan.

Hyvä 3

- Opiskelijalla on valmiudet toimia itseään kehittäen.
- Opiskelija on ongelmatilanteissa joustava.
- Opiskelija kommunikoi erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Opiskelija toimii erilaisten työryhmien jäsenenä ja ottaa huomioon muiden mielipiteet.
- Opiskelija toimii sovittujen toimintamallien mukaan.

Kiitettävä 5

- Opiskelijalla on valmiudet ja halu toimia itseään kehittäen.
- Opiskelija on ongelmatilanteissa joustava ja kekseliäs.
- Opiskelija kommunikoi kaikkien kanssa luontevasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Opiskelija toimii oma-aloitteisesti erilaisten työryhmien jäsenenä ja ottaa huomioon muiden mielipiteet.
- Opiskelija toimii sovittujen toimintamallien ja työyhteisön kirjoittamattomien sääntöjen ja ohjeiden mukaan.

YHTEISET PAINOTUKSET

Seuraavassa on lueteltu opetussuunnitelman perusteiden kokonaisuudet ”Yhteiset painotukset” otsikkotasolla ja sen jälkeen kunkin otsikon yleiset arviointikriteerit on kuvattu samassa järjestyksessä vuorollaan kolmella arviointitasolla (T1, H3 ja K5).

Yhteiset painotukset

- Kansainvälisyys
- Kestävän kehityksen edistäminen
- Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen
- Yrittäjyys
- Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta
- Kuluttajaosaaminen
- Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen

Tyydyttävä 1

- Opiskelijalla on tietoa monikulttuurisesta ympäristöstä ja hän pystyy autettuna hyödyntämään vieraskielistä ammattisanastoa.
- Opiskelija tiedostaa ympäristömyönteisen kehityksen periaatteita.
- Opiskelija tiedostaa tietotekniikan ja teknologian kehityksen vaikutukset omaan alaansa.
- Opiskelija on omassa ammatissaan tuleva työntekijä.
- Opiskelija tiedostaa asiakkaan odotukset.
- Opiskelija tuntee kuluttajalainsäädännön velvoitteiden perusteita.
- Opiskelija tuntee alansa työturvallisuusmääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä.

Hyvä 3

- Opiskelija tulee toimeen monikulttuurisessa ympäristössä ja hän ymmärtää vieraskielisistä alan ohjeista oleellisimman.
- Opiskelija tuntee ympäristömyönteisen kehityksen periaatteet.
- Opiskelija ymmärtää tietotekniikan ja teknologian kehityksen vaikutukset omaan alaansa.
- Opiskelija on omaa ammattiaan arvostava tuleva työntekijä.
- Opiskelija tuntee asiakkaan odotukset.
- Opiskelija tuntee kuluttajalainsäädännön velvoitteita.
- Opiskelija tuntee alansa työturvallisuusmääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä. Hän pitää huolta omasta terveydestään.

Kiitettävä 5

- Opiskelija tulee toimeen monikulttuurisessa ympäristössä ja on suvaitsevainen. Hän selviytyy itsenäisesti vieraskielisestä alan kirjallisuudesta.
- Opiskelija tuntee ympäristömyönteisen kehityksen periaatteet, toimii niiden puolesta.
- Opiskelija ymmärtää tietotekniikan ja teknologian kehityksen vaikutukset omaan alaansa ja osaa soveltaa uutta tekniikkaa työhönsä.
- Opiskelija on omaa ammattiaan arvostava tuleva työntekijä tai yrittäjä.
- Opiskelija osaa ottaa huomioon asiakkaan odotukset ja yksilölliset tarpeet.
- Opiskelija tuntee kuluttajalainsäädännön velvoitteita ja toimii kansantaloutta edistävasti.
- Opiskelija hallitsee alansa työturvallisuusmääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä. Hän pitää huolta omasta terveydestään ja ylläpitää työ- ja toimintakykyään.

ARVIOINTIKRITEERIT TIIVISTETTYNÄ

Arviointikriteerien yleinen tiivistelmä

Ohessa on yleinen kuvaus arviointikriteereistä. Tarkemmat kuvaukset löytyvät kunkin opintokokonaisuuden aineistosta. Arvioinnissa T2 ja H4 määräytyvät siten, että opiskelija saavuttaa alemman arvioinnin helposti, mutta ei kuitenkaan yllä täysin ylemmän arvioinnin kriteereihin.

Arviointikohteet		Arviointikriteerit
Työtehtävän hallinta - työmenetelmät - työvälineet - materiaalit	T1	Käyttää työhön soveltuvia työmenetelmiä ja – välineitä sekä materiaaleja ja tarvikkeita
	H3	Käyttää työhön parhaiten soveltuvia työmenetelmiä ja -välineitä sekä materiaaleja ja tarvikkeita.
	K5	Valitsee työhön parhaiten soveltuvat työmenetelmät ja -välineet sekä materiaalit ja tarvikkeet.
Työprosessien hallinta	T1	Tekee saamansa tehtävän ja kertoo suorituksesta työn jälkeen.
	H3	Suunnittelee saamansa tehtävää ja arvioi suoritustaan työn jälkeen.
	K5	Suunnittelee saamansa tehtävän ja arvioi suoritustaan myös työn aikana.
Työn perustana olevan tiedon hallinta	T1	Saa lisätietoja työn loppuun suorittamiseksi.
	H3	Käyttää ja etsii työssä tarvittavia tietoja hyvän työtuloksen saavuttamiseksi.
	K5	Soveltaa ja etsii työssä tarvittavat tiedot parhaan mahdollisen työtuloksen saavuttamiseksi.
Työturvallisuuden hallinta	T1	Noudattaa kerrottuja työturvallisuusohjeita ja määräyksiä sekä siivoaa työpaikkansa.
	H3	Noudattaa annettuja työturvallisuusohjeita ja määräyksiä sekä pitää työpaikkansa siistinä.
	K5	Noudattaa työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä sekä pitää työpaikkansa ja ympäristön siistinä
Ydinosaaminen	T1	Toimii pääsääntöisesti annettujen ohjeiden mukaan.
	H3	On yhteistyökykyinen ja oikeudenmukainen.
	K5	Kehittää ja arvioi itseään sekä on yhteistyökykyinen ja oikeudenmukainen.
Yhteiset painotukset	T1	Toimii pääsääntöisesti sovittujen toimintamallien mukaan.
	H3	Toimii työryhmän jäsenenä, hyväksyy toiset ja ymmärtää teknologian kehittymisen sekä kestävän kehityksen tarpeellisuuden.
	K5	Aktiivinen työryhmän jäsen, huomioi toiset ja kehittää teknologian käyttöönsä huomioiden kestävän kehityksen.
Yleinen kuvaus arviointikriteerien tasoista	T1	Tarvitsee opastusta
	H3	Toimii itsenäisesti, tarvitsee joskus opastusta
	K5	Toimii itsenäisesti ja soveltaen

ARVIOINTILOMAKE

Näytön arviointi				
Perustutkinto _____		Koulutusohjelma _____		
Opiskelijan nimi ja ryhmä _____				
Opintokokonaisuus _____		Näyttöpäivä _____		
Näyttöpaikka _____		Arviointipäivä _____		
Lyhyt kuvaus työtehtävästä _____				

Arvioinnin perustelut.				

<p>Näytössä arvioidaan vain niitä opintokokonaisuuden osa-alueita, jotka tulevat siinä luontevasti esille. Arviointikohteiden keskinäinen vaikutus lopullista arvosanaa sovittaessa määräytyy työkohtaisesti. Etukäteen ei voi eikä saa määrittää laskentakaavaa lopullisen arvioinnin suorittamiseen.</p>				
Arviointikohde	Opiskelija	Työelämän edustaja	Opettaja	Konsensusarviointi
1. Työtehtävän hallinta Työvälineiden ja -menetelmien sekä materiaalin käyttö				
2. Työprosessin hallinta Suunnitelmallisuus				
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta Työssä tarvittavan tiedon hallinta ja sen soveltamiskyky				
4. Työturvallisuuden hallinta Työturvallisuusohjeiden ja -määräysten noudattaminen ja siisteys				
5. Ydinosaaminen Valmiudet kehittyä yksilönä				
6. Yhteiset painotukset Valmiudet kehittyä yhteisön jäsenenä				
Näytön lopullinen arviointi Arviointikeskustelussa sovittu arvosana				
	Opiskelija	Ohjaaja	Opettaja	
Allekirjoitus				
Nimenselvennys				

**OPINTOKOKONAISUUDEN NÄYTTÖARVOSANAN
DOKUMENTOINTILOMAKE**

1. Opintokokonaisuus _____ 2. Koulutuksen järjestäjä _____
3. Oppilaitos _____
4. Opiskelija _____ 5. Sukupuoli 1. nainen 2. mies 6. Ikä
7. Tutkinto/Koulutusohjelma _____

8. Näytön kuvaus

9. Arvioinnin kohteet	Osanäytön 1 arviointi (T1-K5)	Osanäytön 2 arviointi (T1-K5)	Osanäytön 3 arviointi (T1-K5)	Osanäytön 4 arviointi (T1-K5)	Opintokokonaisuuden koko näyttö/kokonaisarviointi
1. Työprosessin hallinta	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Työtehtävien hallinta	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Työturvallisuuden hallinta	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Ydinosaaminen	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Yhteiset painotukset	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
10. OPINTOKOKONAISUUDEN NÄYTTÖARVOSANA (T1-K5)					<input type="text"/>
11. Näytön suoritusajankohta					
12. Näytön suorituspaikka (huom. mustaa oikea vaihtoehto)	☐ työpaikka työssä-oppimisjaksolla ☐ muu työpaikka ☐ oppilaitos	☐ työpaikka työssä-oppimisjaksolla ☐ muu työpaikka ☐ oppilaitos	☐ työpaikka työssä-oppimisjaksolla ☐ muu työpaikka ☐ oppilaitos	☐ työpaikka työssä-oppimisjaksolla ☐ muu työpaikka ☐ oppilaitos	☐ työpaikka työssä-oppimisjaksolla ☐ muu työpaikka ☐ oppilaitos
13. Näyttöpaikka (nimi)					
14. Näytön arvosanasta päätti					☐ opettaja ☐ työelämän edustaja ☐ opettaja ja työelämän edustaja
15. Arviointikeskusteluun osallistuvivat					☐ opiskelija ☐ opettaja ☐ työelämän edustaja

Paikka ja aika _____ / _____ Tiedot antoi _____

NÄYTTÖTODISTUSMALLI

Valmistustekniikan perustutkinto, koneistajan koulutusohjelma

SÖRSSELSON SIMO 010189-123B

	Näyttö pvm.	Opettaja	Arviointi
Kone- ja metallialan yleisosaaminen 28 ov.			HYVÄ 3
1. Lyhyt kuvaus näytöstä	12.5.01	Sinä	Hyvä 4
2. Lyhyt kuvaus toisesta näytöstä	19.8.02	Minä	Tyydyttävä 2
Koneistus 20 ov.			HYVÄ 3
1. Hieman ehkä pidempi kuvaus myöhemmin tehdystä näytöstä	30.9.02	Hän	Hyvä 3
Manuaalikoneistus 10 ov.			
1.			
NC-koneistus 10 ov.			

OPINTOJEN MUODOSTUMINEN

VALMISTUSTEKNIIKAN KOULUTUSOHJELMA 120 ov
LEVYSEPPÄHITSAAJA

YHTEISET OPINNOT 20 ov
AMMATILLISET OPINNOT 90 ov
VALINNAISET OPINNOT 10 ov

TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT 90 ov

KONE-JA METALLIALAN YLEISOSAAMINEN 28 ov
HITSAUS 9 ov
KONEISTUS 9 ov
KONEAUTOMAATIO 3 ov
TYÖSSÄOPPIMINEN 7 ov

ERITYYVÄT AMMATILLISET OPINNOT 62 ov

PAKOLLISET OPINTOKOKONAISUUDET
LEVY-JA HITSAUSTYÖT 20 ov

VAIHTOEHTOISET OPINTOKONAISUUDET 42 OV
HITSAUS- JA TERÄSRAKENNETYÖT 10 ov
LEVYALAN NC-TEKNIikka 10 ov
HITSAUS 10 ov
KONEISTUS 12 ov

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 ov
MANUAALIKONEISTUS 6 ov
TERMINEN RUISKUTUS 1 ov
MATERIAALITEKNIikka 1 ov
CAD – PIIRTÄMINEN 1 ov
KONE-ELIMET 1 ov

OPINTOKOKONAISUUKSIEN NÄYTÖT, AIKATAULUT JA NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

OPINTOKOKONAISUUDET JA NIIDEN NÄYTÖT	1.v	2.v	3.v	NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
KONE- JA METALLIALAN YLEISOSAAMINEN	x	(x)	(x)	Oppilaitos (TOP-paikka)
LEVY-JA HITSAUSTYÖT		x	(x)	TOP-paikka /oppilaitos
HITSAUS			x	TOP-paikka /oppilaitos
LEVY- JA TERÄSRAKENNETYÖT		x	(x)	TOP-paikka /oppilaitos
LEVY- JA HITSAUSALAN NC-TEKNIikka			x	TOP-paikka /oppilaitos
KONEISTUS		x	(x)	TOP-paikka/oppilaitos
MANUAALIKONEISTUS			x	TOP-paikka /oppilaitos

OPINTOJEN MUODOSTUMINEN

VALMISTUSTEKNIIKAN KOULUTUSOHJELMA

120 ov

KONEISTAJA

YHTEISET OPINNOT	20 ov
AMMATILLISET OPINNOT	90 ov
AMMATILLISET OPINNOT	10 ov

TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT

90 ov

KONE- JA METALLIALAN YLEISOSAAMINEN	28 ov
HITSAUS	9 ov
KONEISTUS	9 ov
KONEAUTOMAATIO	3 ov
TYÖSSÄOPPIMINEN	7 ov

ERITYYVÄT AMMATILLISET OPINNOT

62 ov

PAKOLLISET OPINTOKOKONAISUUDET	20 ov
KONEISTUS	20 ov

VAIHTOEHTOISET OPINTOKOKONAISUUDET	42 ov
NC –KONEISTUS	10 ov
CAD/CAM TYÖSTÖRATOJEN SUUNNITTELU	10 ov
MANUAALIKONEISTUS	10 ov
HITSAUS- JA TERÄSRAKENTEET	12 ov

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT	10 ov
HITSAUS	6 ov
TERMINEN RUISKUTUS	1 ov
MATERIAALITEKNIikka	1 ov
CAD – PIIRTÄMINEN	1 ov
TEKNINEN PIIRUSTUS	1 ov

OPINTOKOKONAISUUKSIEN NÄYTÖT, AIKATAULUT JA NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

OPINTOKOKONAISUUDET JA NIIDEN NÄYTÖT	1.v	2.v	3.v	NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
KONE- JA METALLIALAN YLEISOSAAMINEN	x	(x)	(x)	Oppilaitos (TOP-paikka)
KONEISTUS		x	(x)	TOP-paikka /oppilaitos
MANUAALIKONEISTUS			x	TOP-paikka /oppilaitos
LEVY- JA TERÄSRAKENNETYÖT		x	(x)	TOP-paikka /oppilaitos
CAD/CAM –TYÖSTÖRATOJEN SUUNNITTELU			x	oppilaitos /TOP-paikka
NC -KONEISTUS			x	TOP-paikka/oppilaitos
HITSAUS			x	Oppilaitos / TOP -paikka